

УДК 336.02:336.1: 336.6

Фінансово-кредитний механізм розвитку економіки та соціальної сфери: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 9 грудня 2021 р., м. Кропивницький. – К.: «Ексклюзив-Систем», 2021. - 141 с.

Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів, практиків

Редакційна колегія: **Левченко О.М.**, д.е.н., проф., **Шалімова Н.С.**, д.е.н., проф., **Сибірцев В.В.**, д.е.н., доц., **Базиліук А.В.**, д.е.н., проф., **Ковальчук К.Ф.**, д.е.н., проф., **Загреба І.Л.**, к.е.н., доц., **Попов В.М.**, к.е.н., доц. (*відп.секретар*), **Петренко Л.М.**, асист. (*техн.редактор*)

Представлені матеріали є результатами досліджень науковців та практиків з проблем фінансово-кредитного регулювання розвитку економіки та соціальної сфери. До збірника ввійшли тези доповідей, що розкривають проблеми сучасної фінансової науки та практики: розробки методів реалізації фінансової політики держави; фінансово-аналітичного забезпечення, податкового регулювання і страхового захисту суб'єктів підприємницької діяльності; напрямів реформування фінансів соціальної сфери та системи соціального забезпечення; оцінки впливу глобалізації економіки на розвиток фінансів; сучасних проблем обліку, аудиту та оподаткування; розвитку новітніх інформаційних технологій у фінансах.

ISBN 978-617-7942-19-0

Рекомендовано до друку Вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету (протокол № 5 від 20 грудня 2021 року)

Матеріали публікуються у авторській редакції.

За підбір і точність наведених фактів, цитат, даних, власних імен та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей. Редакція може приймати рішення про публікацію статті в порядку обговорення, не поділяючи точки зору автора.

© Автори, 2021

© Центральноукраїнський національний технічний університет, 2021

Sybirtsev V. V.
Doctor of Economics, Associate Professor
Head of the Department of Finance, Banking and Insurance
Central Ukrainian National Technical University
Kropyvnytskyi, Ukraine

COMPETENCE APPROACH IN THE SYSTEM OF TRAINING FINANCIERS

The orders of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 729 dated 24.05.2019 and № 866 dated 20.06.2019 approved and put into effect the standards of higher education of Ukraine for the specialty "Finance, Banking and Insurance" in the field of knowledge "Management and Administration" for higher education degrees of a bachelor and master.

These standards are aimed at solving the main task of higher education in Ukraine, that is development of theoretical and practical skills and abilities of graduates of higher education institutions. At the same time, the transition from the professional-qualification approach to the competence one has been made, where the goals of education are connected not only with the performance of specific professional functions, but also with the integrated requirements of pre-program learning outcomes.

In particular, the integrated competencies in the standards are: the ability to solve complex specialized problems and practical problems in financial activities, banking and insurance or in the studying process, which involves the use of certain methods and regulations of financial science and is characterized by uncertainty and the need to take into account the requirements for professional and educational activities, or the ability to solve complex problems and problems in professional activities or in the process of studying finance, banking and insurance, which involves research and/or innovation and is characterized by uncertainty and requirements.

The main general competencies are the following: ability to abstract thinking, analysis and synthesis, ability to apply knowledge in practical situations, ability to plan and manage time, ability to communicate in a foreign language, skills in information and communication technologies, searching, processing and analysing information from various sources, teamwork, ability to communicate with other professionals of different levels of groups (with experts from other fields of knowledge/economic activities), ability to identify, put and solve problems, ability to make informed decisions, interpersonal skills, ability to generate new ideas (creativity).

The list of competencies of a graduate financier also includes special (professional, subject) competencies [6,7].

With the help of higher education institutions, to master a set of competencies specified in the standards of higher education in the form of integrated knowledge, skills and abilities, which will further serve as a reliable foundation for modern professional competencies of financiers and their competitiveness in a dynamically changing labor market.

At the same time, the labor market today clearly separates knowledge in the specialty (hardskills) as the technical basis of professionalism (but for the full status of an expert, specialist, professional, they are usually not enough) and softskills, which usually include the ability of effective communication, time management, decision making in non-standard situations, etc. The latter in today's conditions sometimes becomes more important and demanded than professional knowledge.

The world is changing; the requirements for the profession of a financier are changing. Until recently, the term "financier" was associated with a person who has fundamental knowledge and professional skills in accounting and preparation of various reports. The modern employer in the labor market is looking for financial professionals who need to understand the company's business model, strategy and competitive position. Moreover, these people need to have communication skills and be strong leaders. Knowledge and skills in the field of finance can be obtained in a specialized university, but other competencies, such as business understanding, communication and leadership are special qualities (softskills), which help to develop professional life experience [1].

From the point of view of classical management of knowledge, most financial products belong to the field of hardskills for which, taking right decisions requires significant basic knowledge, which can not be obtained simply by learning and transferring professional or everyday experience. However, the situation when a diploma of a higher education institution which educational and professional programs are more focused on hardskills does not guarantee the employer a highly qualified specialist has led to the emergence of various financial educational products and many professional certification programs in which softskills are perfectly superimposed and work in symbiosis with hardskills: CFA (Chartered Financial Analyst) is a certified financial analyst; ACCA (the Association of Chartered Certified Accountants) is the global professional association that brings together professionals in the field of finance and accounting; CMA (Certified management accountant) is a certified accountant in management accounting; CIMA (Chartered Institute of Management Accountants) is a certified institute of management accounting specialists; CIA (Certified internal auditor) is a certified internal auditor; CIIA (Certified international investment analyst) is a certified international investment analyst [5].

The Chartered Institute of Management Accountants (CIMA) has conducted a global survey based on surveys of financial professionals and employers over the past few years. The results of this study allow concluding about the demand for the following four competencies for business:

- Technical skills
- Business acumen
- People skills, relationship skills
- Leadership skills

It is very important to combine these skills and qualities. The development of competencies in isolation from each other will not provide the desired effect [1].

Experts from ACCA, the association that consociates professional financiers,

accountants and auditors insist on the development of the following competencies:

1. Creativity: this skill is not yet available to artificial intelligence, so it will be one of the most popular in the robotic future, and its development should be given special attention now.

2. Orientation in the digital space: interest and knowledge about emerging technologies, the possibilities of their application.

3. Emotional quotient (EQ): one of the most important softskills that financiers need to develop. EQ is based on four principles: awareness, self-esteem, motivation and adaptability. A person with a highly developed EQ is better aware of his/her goals, and realizes his potential and communicates more effectively with others.

4. Communication: To achieve the desired results, a financier anticipates and understands the client's expectations, applies skills in working with stakeholders, whether they are investors or the board of directors, and is able to interact with colleagues.

5. Ability to forecast: in modern conditions it is very important for a financier to be able to "look into the future" and predict the effectiveness of certain actions. To run a successful business, one needs to be able to anticipate future trends, to assess the solvency of partners, using minimum of information, and to determine the need for investment and optimize the company's investment portfolio.

6. Adherence to professional ethics: the ability to think and behave ethically and responsibly, to be objective and to maintain confidentiality in business.

7. Other necessary qualities are the ability to work in a team, responsibility, discipline, time management skills and critical thinking [2].

Thus, the development of standards for training professional financiers is based on a competency-based approach that takes into account hard and soft requirements of the human capital market. The inseparability of knowledge is associated by financiers with the importance of the educational component, but due to the large supply in the market and the opportunities of modern business education, the knowledge is no longer a decisive factor in hiring. Rather, they have become a "parity point", a kind of filter that reduces the number of applicants for the position that will take place in the future in the next stages of selection [3]. It is important for the employer that the employees of his company are professionals in their field, continuously trained, have a broad outlook, receive additional qualifications and apply them in practice.

References:

1. Zasukhina S. What competencies are in demand in modern business: the type of CIMA and PwC. URL: <https://www.e-xecutive.ru/education/proeducation/1985718-kakie-kompetentsii-vostrebovany-sovremennym-biznesom-vzglyad-cima-i-pwc>

2. What soft skills are important for a financial professional? URL: <https://blog.trud.com/blog/2020/12/04/kakie-soft-skills-vagni-dlya-finansovogo-specialista/>

3. Kolisnyk M. Iceberg of financial competencies: what financiers need owners. URL: <https://www.buh24.com.ua/yaki-finansisti-potribni-vlasnikam/>

4. Kremen V.M. Features of professional activity of finance specialists. *Problems and prospects of development of the banking system in Ukraine*. Collection of Scientific Works. Sumy: UAB of the National Bank of Ukraine, 2011. Issue 31. P. 145-156.

5. The profession of a financier. URL: <https://ukrlawcouncil.org/registers/profesiya-finansyst/>

6. Standard of higher education in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" for the first (Bachelor's) level of higher education. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/072-finansi-bankivska-sprava-ta-strakhuvannya-bakalavr.pdf>

7. Standard of higher education in specialty 072 "Finance, Banking and Insurance" for the second (Master's) level of higher education. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/072-finansi-bankivska-sprava-ta-strakhuvannya-magistr.pdf>

Слатвінська Л. А.

канд. екон. наук, доцент кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

ГРАНТИ ЯК ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

У ХХІ столітті прискорюються інтеграційні процеси, що сприяють зближенню культур різних країн через туристичну діяльність, все більш активним стає міжнародне співробітництво на різних рівнях. Аби бути активним суб'єктом цих процесів, українці через державну підтримку національної культури та туризму мають отримати потенціальні можливості для самоідентифікації, а через засвоєння нових сенсів – для саморозвитку. В Україні функціонують ефективні інструменти, створені державою для громадянського суспільства з метою формування спільного європейського майбутнього через культуру [1] та туризм.

За умови еволюції системи фінансової підтримки туристичного сектору суб'єкти туристичної діяльності шукають нові можливості інноваційно-інвестиційної підтримки реалізації своєї діяльності. Формуються нові тенденції, для яких необхідно забезпечити процес, завдяки якому кошти, що надаються творцям туристичного продукту, отримають ціннісний вплив, дозволять досягати порозуміння в суспільстві та полегшити інтеграцію країни зі світовою спільнотою.

Розвиток індустрії туризму спрямований на сприяння створенню та зміцненню екосистеми туризму, культури і креативності в Україні шляхом розробки, апробації та вдосконалення нової для України моделі надання на конкурсних засадах державної, міжнародної, грантової фінансової підтримки ініціативам у сфері туризму, культури та креативних індустрій.

Основою грантового фінансування є партнерство як чинник стратегічного розвитку. Партнерство повинно розглядатись в якості одного зі значних ресурсів власного розвитку. Наступні цільові групи вважаються потенційними партнерами при залученні грантових фінансових ресурсів: органи публічної влади всіх рівнів; установи, створені українськими органами влади; іноземні та